

Organizacja i funkcjonowanie samorządu terytorialnego
w Polsce i w Niemczech. Analiza prawno-porównawcza
Organisation und Funktionsweise der Selbstverwaltung in Polen
und in Deutschland. Rechtsvergleichende Analyse

Organizacja i funkcjonowanie samorządu
terytorialnego w Polsce i w Niemczech.

Analiza prawnoporównawcza

Organisation und Funktionsweise
der Selbstverwaltung in Polen und in Deutschland.

Rechtsvergleichende Analyse

Joanna Jagoda (red./Hrsg.)

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2018

Recenzent/Peer reviewer: Dr hab. prof. USz Małgorzata Ofiarska

Redakcja/Publishing editor: Joanna Szypulska

Korekta/Proofreading:

Magdalena Mularczyk, Agnieszka Sarnowska, Małgorzata Stempowska

Projekt wspierany przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki
Gefördert aus Mitteln der Deutsch Polnischen Wissenschaftsstiftung

DEUTSCH	POLSKO
POLNISCHE	NIEMIECKA
WISSENSCHAFTS	FUNDACJA
STIFTUNG	NA RZECZ NAUKI

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

 UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

© by Wydawnictwo C.H.Beck 2018

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Jolanta Straszewska
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-812-8220-8

ISBN e-book 978-83-812-8221-5

Spis treści

Autorzy	VII
Autoren	IX
Wykaz skrótów / Abkürzungsverzeichnis	XI
Wstęp	XVII
Vorwort	XIX
Część pierwsza / Erster Teil	
Organizacja i funkcjonowanie samorządu terytorialnego w Polsce Organisation und Funktionsweise der Selbstverwaltung in Polen	1
<i>Joanna Jagoda</i>	
I. Samorząd terytorialny w Konstytucji RP	3
I. Local self-government in the Constitution of the Republic of Poland	25
<i>Anna Wierzbica</i>	
II. Gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego	47
II. Commune as a basic local self-government unit	66
<i>Katarzyna Darowska</i>	
III. Powiat	87
III. Powiat	109
<i>Roman Marchaj</i>	
IV. Województwo samorządowe	133
IV. Self-governmental voivodeship	156
<i>Bogdan Dolnicki</i>	
V. Zadania samorządu terytorialnego	180
V. Tasks of local self-government	197
<i>Renata Cybulska</i>	
VI. Współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego	214
VI. Cooperation of local self-government units	228
<i>Bogdan Dolnicki</i>	
VII. Nadzór nad samorządem terytorialnym	242
VII. Supervision of the local self-government	267

<i>Część druga / Zweiter Teil</i>	
Organizacja i funkcjonowanie samorządu terytorialnego w Niemczech Organisation und Funktionsweise der Selbstverwaltung in Deutschland..	293
<i>Max-Emanuel Geis</i>	
I. Verfassungsrechtliche Grundlagen der kommunalen Selbstverwaltung .	295
I. Konstytucyjnoprawne podstawy samorządu gminnego	313
I. Constitutional law fundamentals of municipality self-government	331
<i>Peter Reis</i>	
II. Gemeindeverfassung und Gemeindeorgane	349
II. Ustrój i organy gminy	395
II. System and bodies of municipality	438
<i>Tamara Kegel</i>	
III. Der Landkreis	481
III. Powiat	493
III. District	505
<i>Peter Reis</i>	
IV. Höhere Gemeindeverbände	517
IV. Wyższe związki gminne	529
IV. Higher municipality associations	541
<i>Thomas Seefried</i>	
V. Die Aufgaben der Selbstverwaltungskörperschaften	553
V. Zadania jednostek samorządu terytorialnego	570
V. Tasks of the self-government units	586
<i>Thomas Seefried</i>	
VI. Kommunale Kooperation	602
VI. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego	616
VI. Cooperation between self-governments	629
<i>Dominik Meier</i>	
VII. Aufsicht und Rechtsschutz	642
VII. Nadzór i ochrona prawna	658
VII. Legal supervision and protection	674